

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság

Bf.II.7/2025/5. szám

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Győrött, 2025. június 12. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Veszprémi Törvényszék 2024. november 28. napján kihirdetett, 17.B.86/2023/48. számú ítéletét *megváltoztatja*.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 4 (négy) évre súlyosítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Veszprémi Törvényszék a 2024. február 19. napjától 2024. november 28. napjáig tartó nyilvános tárgyalássorozat alapján meghozott és az utóbbi napon kihirdetett 17.B.86/2023/48. számú ítéletével Terhelt1 vádlott bűnösségét állapította meg hivatalos személy elleni erőszak bűntettében (Btk. 310.§ (1) bekezdés a), pont), 2 rb közúti veszélyeztetés bűntettében (Btk. 234.§ (1) bekezdés), amelyből 1 rb bűncselekményt folytatólagosan követett el, továbbá 4 rb rongálás bűntettében (Btk. 371.§ (3) bekezdés a), pont), valamint 2 rb cserbenhagyás vétségében (Btk. 239.§).

Ezért a bíróság a vádlottat – halmazati büntetésül – 2 év 6 hónap börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, mellékbüntetésül 3 év közügyek gyakorlásától eltiltásra és végleges hatályú járművezetéstől eltiltásra ítélte azzal, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetéséből legkorábban a büntetés 2/3 részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A bíróság a vádlottat 1 rb cserbenhagyás vétségének (Btk. 239.§) vádja alól felmentette.

[2] Fentieken túlmenően a törvényszék rendelkezett a terhelt által előzetes fogvatartásban töltött idő kiszabott szabadságvesztésbe történő beszámításáról, a korábban a vádlottal szemben kiszabott 1 évi, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés utólagos végrehajtásáról, valamint az eljárás során felmerült bűnügyi költség vádlott általi viseléséről.

[3] Fenti határozat ellen az ügyész a vádlott terhére, részfelmentés miatt, bűnösségének további bűncselekményben történő megállapítása, egy bűncselekmény eltérő minősítése és a kiszabott büntetés súlyosítása végett jelentett be fellebbezést, míg a vádlott és védője enyhítés érdekében terjesztett elő jogorvoslati kérelmet.

[4] A Győri Fellebbviteli Főügyészség a BF.312/2024/1-I. számú átiratában az ügyész által előterjesztett fellebbezést fenntartva, a vádlott és védője által benyújtott jogorvoslati kérelmeket nem tartotta alaposnak.

Rámutatott arra, hogy a fellebbezések tartalmára tekintettel a másodfokú felülbírálat az V. és VI. tényállási pontok tekintetében a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljeskörű, míg a további tényállási pontok vonatkozásában a Be. 590. § (3)-(5) bekezdései alapján korlátozott.

Álláspontja szerint a törvényszék a perrendi szabályok betartásával felvett bizonyítás eredményeképpen részben megalapozatlan tényállást állapított meg, amely részint felderítetlen, részint iratellenes, továbbá hiányos és téves ténybeli következtetéseket is magában foglal.

A részleges felderítetlenség körében az ügyészi álláspont hivatkozott arra, hogy a VI. tényállási pont körében sértett¹, illetőleg sértett² sértettnek a Település¹i Rendőrkapitányság előtt tett vallomását, valamint a vonatkozó rendőri jelentést a bíróság nem tette a bizonyítás anyagává, ezen részbeni megalapozatlanság azonban az érintett okiratok felolvasásával kiküszöbölhető.

[5] A hiányos ténymegállapításokkal összefüggő megalapozatlanság a tényállás megfelelő kiegészítésével ugyancsak kiküszöbölhető, s e körben az ügyészség indítványt tett arra, hogy a másodfokú bíróság mely tényekkel egészítse ki a történeti tényállást, és miképpen korrigálja az V. és VI. tényállási pontot érintően az elsőfokú bíróság által vétett ítéletszerkesztési hibákat.

Az általa indítványozott kiegészítésekkel és helyesbítésekkel, egyes tudati tények beemeléseivel, és a VI. tényállási pontot érintő baleseti szituáció egyes elemeinek pontosítása mellett a tényállást már teljeskörűen megalapozottnak ítélte.

[6] A bizonyítékértékeléssel összefüggésben kiemelte, hogy az iratellenes elsőbírói értékelés vezetett az V. tényállás kapcsán a terhelt felmentéséhez, a VI. tényállásban pedig a cselekmény törvénysértő minősítéséhez.

Az V. tényállás kapcsán megállapított tényekből is az következik az ügyészi álláspont szerint, hogy a személyi sérülés reális veszélye fennállt, a terheltet objektív megállási és meggyőződési kötelezettség terhelte, ennek azonban szándékosan nem tett eleget, teljes közömbösséggel viseltetett az esetleges bekövetkezett személyi sérülések iránt, erre figyelemmel bűnösségének további 1 rb cserbenhagyás vétségében történő megállapítása indokolt.

[7] A VI. tényállási pont vonatkozásában az ügyészség kifogásolta a törvényszék történeti tényállás szintjén tett megállapításait, illetőleg az ezzel kapcsolatos bizonyítékértékelése ellentmondásosságát, és amellet érvelt, hogy az adott közlekedési szituációban a vádlott szándékosan irányította a gépjárművét a vele szemben intézkedő rendőrök felé, belenyugodva abba, hogy egy esetleges ütközés a sértettek életébe kerülhet. Ez az ütközés és vele együtt a személyi sérülés kizárólag a rendőrök elhárító magatartása folytán maradt el, ezért e bűncselekmény nem közúti veszélyeztetésként, hanem a vád szerint több emberen, hivatalos személy sérelmére elkövetett emberölés büntette kísérleteként értékelendő.

[8] A büntetés kiszabása körében további, az elsőfokú bíróság által figyelembe nem vett körülménynek tulajdonított súlyosító nyomatékot, illetőleg álláspontja szerint a törvényszék a terhelt javára szóló enyhítő körülményeket túlértékelte, a kóros elmeállapotának is eltúlzott jelentőséget tulajdonított.

Álláspontja szerint a kiszabható büntetési tételkerettel és az irányadó középértékkel a törvényszék által megállapított joghátrány nem áll arányban.

[9] Összefoglalóan arra tett indítványt, hogy az ítélőtábla a fellebbezéseket tárgyaláson elbírálván az indítványozott tanúk vallomásának és a rendőri jelentésnek a felolvasásával küszöbölje ki a tényállás részleges felderítetlenségét, valamint egyéb vonatkozásokban is orvosolja a fennálló megalapozatlanságot, majd a Be. 606. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet megváltoztatva a terhelt bűnösségét további 1 rb cserbenhagyás vétségében állapítsa meg, a VI. tényállásban írt cselekményt emberölés büntette kísérletének (Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés e) és f) pont) minősítse, továbbá a vádlottal szemben kiszabott fő- és mellékbüntetés tartamát jelentős mértékben súlyosítsa, egyebekben a bünteteskiszabási körülmények korrekcióját követően hagyja helyben az elsőfokú ítéletet.

[10] Terheltl vádlott meghatalmazott védője a jogorvoslati kérelmének írásbeli indokolásában maradéktalanul fenntartotta az általa korábban szóban bejelentett fellebbezését.

A védelem álláspontja szerint az elsőfokon eljáró bíróság az eljárási szabályok maradéktalan betartása mellett a másodfokú eljárásban is irányadó ítéleti tényállást állapított meg. A védelem az ügyészi indítványban kifogásolt ítéletszerkesztési hibák megállapításával egyetértett, nem ellenezte a két rendőrtanú által tett vallomások ismertetését. Megítélése szerint azonban ezen kiegészítések és helyesbítések mellett sem indokolt a vádlott bűnösségének megállapítása az V. tényállási pontban, és nem indokolt a VI. tényállás vonatkozásában élet elleni bűncselekmény megállapítása sem.

[11] Az V. tényállás vonatkozásában az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése alapján állapította meg helyesen a tényállást, a rendelkezésre álló bizonyítékok pedig nem cáfolták azon vádlotti védekezést, miszerint nem észlelte a terelőtábla személygépjárműbe történő becsapódását a bal oldali forgalmi sávban. Ilyen tényállás mellett pedig az V. vádpont esetében nincs törvényes lehetőség a vádlott terhére bűnösség megállapítására, védenec részéről a közlekedési baleset észlelése, illetőleg annak megállapíthatósága hiányzik.

[12] A VI. tényállási pont vonatkozásában a szakértői véleményben szereplő fényképek, a videofelvétel és a vázrajz összevetésével jutott az elsőfokú bíróság arra a logikus következtetésre, hogy a vádlott az általa vezetett tehergépjárművel nem a rendőrök elütésének szándékával, hanem azért haladt fel a bal oldali padkára, mert a fekete színű Peugeot típusú személygépkocsit éppen kerülő ezüst Opel márkájúként nem tudta volna megelőzni. Fentiek miatt helyes az az elsőbírői megállapítás, hogy a vádlott szándéka még eshetőlegesen sem terjedt ki a rendőrök életének kioltására.

[13] A büntetés kiszabása körében az elsőfokon eljáró bíróság számba vette az enyhítő és súlyosító körülményeket, amelyekkel összefüggésben a védelem arra mutatott rá,

hogy a vádlott közösségellenes, antiszociális viselkedése többnyire a vádlotti betegségnek tudható be. Ugyan a törvényszék nem látta alkalmazhatónak a Btk. enyhítésre vonatkozó rendelkezéseit, ezen megállapítással a védelem nem értett egyet, mert jóllehet a vádlott rendelkezik beszámítási képességgel, azonban az a rendelkezésre álló iratok alapján súlyos fokban korlátozott, márpedig a Btk. 17. § (2) bekezdése szerint a büntetés korlátlanul enyhíthető ilyen elmeműködésű elkövető esetében.

A védelmi álláspont szerint a védence személyiségében rejlő társadalomra veszélyesség nem olyan mérvű, amely az elsőfokon alkalmazott súlyos büntetés kiszabását indokoltta tenné.

[14] A fentiekre figyelemmel a védelem elsődlegesen a fellebbviteli főügyészségi indítvány elutasítása mellett az elsőfokú ítélet Be. 605. § (1) bekezdése alapján történő helybenhagyására, másodlagosan a Be. 606. § (4) bekezdése alapján az elsőfokon kiszabott szabadságvesztés büntetés mértékének lényeges mérvű csökkentésére tett indítványt.

[15] A fellebbviteli nyilvános tárgyaláson előadott perbeszédükben a vád és védelem képviselői az írásbeli indítványaikban foglaltaknak megfelelően nyilatkoztak és tették meg indítványaikat, a vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában a sajnálkozásának adott hangot a történetek miatt, hangsúlyozta, hogy nem volt jó állapotban aznap, nem szándékosan követte el a terhére rótt cselekményeket, és nem akarta elütni a rendőröket. Hivatkozott arra is, hogy Település² irányából Település¹ irányába történő visszatérése után az útról lesodródását követően az általa korábban megrongált Mercedes gépjármű vezetője fizikailag inzultálta, ennek hatására a gépjárművébe visszaülve nagy nehézségek árán kijárt a vízelvezető árokból, és megkezdte a menekülését.

[16] Az ítéltábla az előterjesztett kétirányú fellebbezések tartalmára – különösen az ügyészség által előterjesztett jogorvoslati kérelem irányára –, továbbá a fellebbviteli főügyészségi átiratban foglaltakra, a védelmi fellebbezések írásbeli indokolásának tartalmára, valamint a fellebbviteli nyilvános tárgyaláson elhangzottakra figyelemmel a fellebbezésekkel sérelmezett elsőfokú ítéletet az azt megelőző eljárással egyetemben felülbírált.

A másodfokú felülbírálat a fellebbezések tartalmára és irányára tekintettel az V. és VI. tényállási pontok vonatkozásában a Be. 590. § (1), (2) bekezdése alapján teljeskörű, míg a további tényállási pontok tekintetében a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontjára figyelemmel a Be. 590. § (3)-(5) bekezdései alapján korlátozott. Ez utóbbi tényállási pontok tekintetében a Be. 590. § (5) bekezdésében foglaltak szerint eljárva a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében is felülbírált az elsőfokú bírósági eljárást, ennek keretében vizsgálva azon eljárási szabályok megtartását, amelyek megsértése a Be. 607. § (1) bekezdés, 608. § (1) bekezdés és 609. § (1) bekezdése alapján az ítélet hatályon kívül helyezéséhez vezet, továbbá a bűncselekmények minősítésére vonatkozó, illetőleg a büntetés kiszabásával kapcsolatos rendelkezéseket.

A másodfokú felülvizsgálat körében megállapítható volt, hogy az elsőfokon eljáró bíróság a perrendi szabályokat megtartva, megfelelő körben és törvényesen folytatta le a bizonyítási eljárást, az ítéltábla nem észlelt olyan megalapozatlansági okot, illetőleg eljárási szabálysértést, amely az elsőfokú ítélet másodfokú érdemi felülbírálatának akadályát képezte volna.

[17] Az elsőfokon eljáró bíróság a büntetőeljárás szabályok megtartása mellett vette fel a bizonyítást, miután azonban a VI. tényállási pont körében sértett¹, illetőleg sértett² sértettek Település¹ Rendőrkapitányság előtt tett nyilatkozatait, illetőleg az aznapi események leírását tartalmazó rendőri jelentés tartalmát nem vette a tárgyalás anyagává, osztva a fellebbviteli főügyészség ezzel összefüggő indítványában foglaltakat, az ítéltábla a Be. 600. § (1) bekezdés b) pontja alkalmazásával fellebbviteli tárgyalás keretében a szükséges bizonyítást felvette, ismertetve a fentiek szerint a két tanú vallomásában, és a rendőri jelentésben foglaltakat.

[18] A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy az elsőfokon eljáró törvényszék a megfelelően széleskörű bizonyítás eredményeképpen helytálló tartalommal számba vett bizonyítékokat értékelési körébe vonta, s ennek keretében foglalkozott minden olyan körülménnyel, adattal és tényezővel, amely az ügy ténybeli és jogi megítélésében az érdemi kérdések körültekintő tisztázásához szükségesnek mutatkozott. Számba vette és egymáshoz is kapcsolta azokat a bizonyítékokat, amelyek értékeléséből kiolvasható, hogy mire alapozta a megállapított ítéleti tényállást.

[19] Az elsőfokú bíróság megfelelően értékelte a terhelt védekezésében, eljárás során tett különféle nyilatkozataiban foglaltakat, az egyes, rá nézve terhelő tartalmú tanúvallomásokban részletezett körülményekre, a szakértői véleményekben foglalt megállapításokra tett magyarázatait és előadásait.

Elemezte a vádlott nyomozati szakban, illetőleg a bírósági eljárás során előadott több vonatkozásban eltérő, és jórészt az emlékeinek hiányára hivatkozó tárgyalási előadásait.

[20] A törvényszék a fentiekben túlmenően széleskörű tanúbizonyítást is lefolytatott, és azzal összefüggésben értékelésben részesítette a büntetőeljárás során kihallgatott, illetőleg egyéb módon értékelés alá vont tanúk nyilatkozatainak releváns tartalmát.

A törvényszék a vádlott vallomásával szemben, illetőleg amellet releváns és hiteltérdemlő bizonyítékként értékelte az igazságügyi műszaki szakértői véleményt az egyes gépjárművekben keletkezett kár összegét illetően, az igazságügyi orvosszakértői véleményt, valamint az egyesített igazságügyi műszaki és orvosszakértői véleményt a VI. és VII. vádpontokhoz kapcsolódóan, a vádlott elkövetés idején fennállott beszámítási képességére vonatkozóan az igazságügyi elmeorvosszakértői véleményt, és további okirati bizonyítékként vette figyelembe az egyes balesetekhez kapcsolódóan a helyszíni intézkedés során készült iratanyagot, a helyszíni szemle jegyzőkönyveket, helyszínrajzokat, csatolt fényképmelléklet által tanúsított körülményeket, az elfogásról és előállításról felvett rendőri jelentéseket, valamint elsősorban a VI. tényállási pont tekintetében a rendelkezésre álló két kamerafelvételt.

[21] A teljeskörű, a megállapított tényállás felülvizsgálatát is magában foglaló másodfokú felülbírálattal érintett tényállási pontok közül az V. tényállás vonatkozásában az elsőfokú bíróság helytállóan volt figyelemmel a rendelkezésre álló bizonyítékokra, a vádlotti védekezésre, a helyszíni szemle jegyzőkönyvének tartalmára, a helyszínvázlatra és a fényképmellékletek által tanúsított körülményekre, valamint a korábbi vádlotti veszélyeztető magatartást elszenvedő tanúk vallomására alapítottan, helytállóan került megállapításra az irányadó tényállás, az ukrán sértettek kihallgatására nem lehetett sort keríteni, a vádlott által kidöntött táblák véghelyzetét megváltoztatták, és ugyan a sértetti Toyota típusú

személygépkocsi sérülései rögzítésre kerültek, a terelőtáblával történő ütközési hely nyomok és anyagmaradványok hiányában nem volt megállapítható, magának a táblának vagy tábláknak a gépjárműhöz történt csapódásának tanúja nem volt, a vádlotti védekezés cáfolatára alkalmas bizonyíték nem áll rendelkezésre, összességében a kétségtelenül megtörtént járműrongálódás körülményeiből, az azzal kapcsolatos közlekedési szituációból nem következik okvetlenül, miszerint a vádlottnak észlelnie kellett az ezzel kapcsolatos közlekedési balesetet.

[22] A VI. vádpontban foglaltakkal összefüggésben az elsőfokon eljáró bíróság részletesen elemezte a vádlotti védekezést, a helyszínen intézkedő rendőrök, illetőleg a vádlotti közlekedési manővert észlelő többi járművezető és jelenlévő utasok tanúként tett vallomásait, az igazságügyi orvosszakértői, illetőleg egyesített műszaki és orvosszakértői vélemények megállapításait, megkísérelte feloldani a szakértői vélemények között kimutatható, illetőleg az egyes tanúvallomások vonatkozásában feltárható ellentmondásokat, emellett figyelemmel volt az okirati bizonyítékok tartalmára és a rendelkezésre álló videofelvételek szolgáltatotta bizonyítékokra is.

[23] Megállapítható ugyanakkor, hogy a fentiek szerinti bizonyítékértékelő tevékenysége nem mindenben felelt meg az evvel szemben támasztott követelményeknek.

Elemzésében a törvényszék ugyan helytállóan ismertette a sértett5, sértett4 és sértett6 tanúk által a helyszíni észleléseik szerint tapasztaltakat (elsőfokú ítélet [148]-[153] bekezdései), önmagukban azonban azokból okszerűen nem következő konklúziót vont le annak megállapításával (elsőfokú ítélet [154] bekezdés), miszerint a vádlott az általa vezetett Mercedes Sprinter tehergépkocsival a menetiránya szerinti forgalmi sávban feltorlódott kocsisort kikerülő másik jármű mellett kívánt elhaladni, azt próbálta kikerülni, és **ennek következtében hajtott fel a füves útpadkára**. A nevezett három tanú közül ugyanis egyedül sértett5 tanú relativizáltan megfogalmazott („ahogyan én láttam,...”) észlelése, illetőleg véleménye tartalmazta azt, hogy a vádlotti tehergépkocsi az ő balesetes járműüket és az ott álló rendőrautót kikerülő másik gépkocsi mellett elhaladva csak úgy fért ott el, hogy felhaladt a baloldali útpadkára. Az utóbbiak szerinti oksági kapcsolatot feltételező megnyilatkozása a másik két tanúnak nem volt, mi több, sértett6 az összetört Peugeot-jukat kikerülő egyéb járműforgalomról sem tett említést.

Önmagában tehát a fenti három tanúbizonyíték tartalmából, s ezen belül az egyetlen hipotetikus jellegű észlelői következtetésből a törvényszéki állásponttal szemben nem vonható egyértelmű következtetés arra nézve, hogy az azonos irányú kocsisort kikerülni szándékozó vádlott az ezzel kapcsolatos manőverét csak a füves padka igénybevételel tudta végrehajtani.

Ezen elsőbírói következtetés helytelenségét nem csupán a hiteltérdemlőként elfogadható nagy számú tanúvallomás tartalma (sértett1, sértett2, sértett10 és sértett9 tanúk egyöntetű vallomásai arról, hogy a Mercedes tehergépkocsi az általa igénybe vett, menetiránya szerinti baloldali forgalmi sávban el tudott volna haladni olyan módon, hogy ne hajtsa fel a padkára, illetőleg a füves területre), hanem a vádlotti manőverrel érintett helyszín paraméterei is megfelelően igazolják, hiszen a vádlott által korábban összetört és keresztbe fordított Peugeot bal eleje az úttest szélétől 4,5 méternyire, a képzeletbeli felezővonalától 50 cm-re volt, a vádlotti jármű menetiránya szerinti baloldali forgalmi sáv pedig 4,6 méter széles. Tény, hogy a sértett6 által készített videofelvételen láthatóan a balesetes Peugeot elkerülését egy szürke színű Opel megkezdte a kikerülendő Peugeot közvetlen közelében haladva, ám a terhelt mögötte végrehajtott manőverét észlelve még a Peugeot bal eleje előtt megállt, ellenirányú

járműforgalom pedig ebben a pillanatban nem volt. A videofelvételen annyi látható, hogy a vádlotti tehergépkocsi haladási irányával ellentétes irányban egy sötét színű gépkocsi már a körforgalomhoz ért, ott forgalmi okokból várakozott, a körforgalomba történő becsatlakozás nyilvánvaló szándékával. Ez utóbbi jármű sem képezte akadályát, hogy a vádlott a menetiránya szerinti baloldali sáv igénybevételével, arról való lehaladás nélkül tovább haladjon, ehhez a baloldali sávban az útpadkától mintegy 3 méternyi széles sávrész állt a rendelkezésére.

Arra vonatkozóan pedig, hogy az általa szándékosan okozott korábbi balesetben sérült Peugeot 207 típusú személygépkocsi mellett elhaladni kívánó, de a vádlotti manőverre megálló szürke színű Opel bal oldala mellett elhaladva a terhelt milyen okból nem a baloldali sáv igénybevételével menekült el, ítéleti bizonyossággal ténymegállapítás nem tehető.

[24] A rendelkezésre álló és az adott közlekedési csomópontban legalábbis a külső szemlélő számára észlelhető események rekonstrukciójára alkalmas, egymás tartalmát, észleléseit kiegészítő tanúvallomások alapján aggálytalanul megállapítható volt, hogy a fenti közlekedési szituációt megelőzően a körforgalomból az általa okozott korábbi ütközés irányába kihaladó terhelti gépjármű a balesetes Peugeot mögött feltorlódó járművek és a rendőri szolgálati gépkocsi mögött kénytelen volt megállni, ezt azonban olyan módon tette, hogy a tehergépkocsi fülkéje jelentős részében átlógott a vele szemben lévő sávba.

Mindezzel párhuzamosan a szolgálati gépkocsi fedélzeti kamerája által készített felvételek alapján, de a rendelkezésre álló tanúvallomások által is igazoltan bizonyított, hogy a helyszínre visszaérkező tehergépkocsi megjelenéséről integetéssel, mutogatással és kiabálással sértett⁵ és sértett⁴ is értesítette a MOL benzinkút magasságában ekkor a korábban történtek helyszínelését végző és a helyszín méreteit felvevő rendőrként tagjait, akik a vádlotti tehergépjárművet észlelve azonnal futni kezdtek az irányába, sértett² az úttest bal szélén, az őt jobbról a kiemelt füves területen keresztül megkerülő sértett¹ az úttestre visszatérve átlósan közelítették meg a velük szemben még álló helyzetben lévő terhelti gépkocsit. Amikor sértett¹ már a Mercedes Sprinter haladási irányát tekintve baloldali forgalmi sáv közepső részében haladva a gépkocsitól mintegy 5 méternyi távolságra jutott, a vádlott nagy gázadással, jelentős motorhang kíséretében intenzív gyorsulással, balra kormányozva a járművét, elindult, majd a kiemelt szegélyen keresztül a füves területre felugratott, s azon olyan módon haladt, hogy az általa vezetett tehergépkocsi jobb első és jobb hátsó kerekei a baloldali forgalmi sáv szélén, a kiemelt szegély közelében haladtak, a vádlott által vezetett tehergépkocsi szabályos ívet futott le, a korábbi balra kormányozást követően enyhén jobbra irányuló mozgást végzett, majd letérve a füves területről a menetirány szerinti baloldali forgalmi sávban már álló Opel Insignia-nak ütközött.

A sértett⁶ által készített videofelvétel által rögzítettek is aggálytalanul igazolják, hogy a vádlottal azonos irányban a balesetes Peugeot személygépkocsit kikerülni szándékozó szürke Opel mellett jelentős és szükségtelen oldaltávolságot tartva haladt fel a balra kormányzás eredményeképpen a terhelti gépjármű a kiemelt füves területre, a vádlottnak fizikailag lehetősége lett volna a baloldali sávban történő elhaladásra, azonban az odaérkező rendőrök éppen a forgalmi sáv ezen részét vették igénybe a terhelti jármű megközelítéséhez és a jogszerű intézkedésük megkezdéséhez.

[25] A fentiekén túlmenően az is megállapítható, hogy ugyan az általa kifejtett indokok alapján az elsőfokon eljáró bíróság az utóbb készült, egyesített igazságügyi orvos- és műszaki szakértői véleményben megállapítottaknak tulajdonított jelentőséget és elsőbbséget az általános jellegű megállapításokat tartalmazó, korábbi igazságügyi orvosszakértői

véleményhez képest, az ebből adódó konzekvenciákat azonban az ítéleti tényállás ezzel kapcsolatos részének megállapítása során nem megfelelően vonta le, a törvényszék a vádlott feltárt személyiség szerkezetének jelen ügybeli történésekkel összefüggésben releváns tényezői, belső működésének rendezőelvei megfelelő rögzítésével is adós maradt. Mindemellett az elsőfokú bíróság által vétett ítéletszerkesztési hibák, a jogi alapfogalmak egyes esetekben ítéleti tényállásban történt rögzítése, illetőleg büntetőeljárásjogi kategóriákra utalás és az ezzel kapcsolatos kifejezések használata, valamint az elkövetett KRESZ szabályszegések tényállásban történő feltüntetésének hiánya ugyancsak korrekciót tett szükségessé, amelyet a másodfokon eljáró bíróság azonban csak a teljes felülbírálattal érintett V. és VI. tényállási pontok vonatkozásában végezhetett el.

[26] Összességében megállapítható, hogy a fenti kivételektől eltekintve kellő alappal nem támadható bizonyítékértékelés eredményeképpen megállapított elsőbírói tényállás túlnyomórészt összhangban áll az okszerűen mérlegelt bizonyítékokkal, az azonban a Be. 592. § (2) bekezdés a) és c) pontjában foglaltak szerint részben megalapozatlan, közelebbről hiányosan megállapított és csekély részében az ügyiratok tartalmával ellentétes, erre figyelemmel a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak alkalmazásával az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján helyesbítésre, illetőleg kiegészítésre szorult az alábbiak szerint:

- az ítéltábla az elsőfokú ítélet tényállásának V. pontjában, az elsőfokú ítélet [49] bekezdésében a büntetőeljárás fogalomhasználat és a bűnösségi alakzat megjelölésének mellőzésével azt a megállapítást teszi, hogy nem állapítható meg, miszerint Terhelt1 vádlott a fenti szituációban a Toyota Avensis típusú személygépkocsi közlekedését, továbbá az általa okozott következményeket, a tereltábla ezen járműhöz csapódását észlelte.

Ugyanezen tényállási ponthoz kapcsolódóan az [52] bekezdésben foglaltakat az ítéltábla azzal egészíti ki, hogy Terhelt1 vádlott fenti magatartásával megszegte a KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontjában, valamint a 25. § (2) bekezdésében foglaltakat.

- az ítéltábla az elsőfokú bizonyítással érintett ügyiratok tartalma alapján az ítéleti tényállás VI. pontjában, az elsőfokú ítélet [54] bekezdésében foglaltakat azzal egészíti ki, hogy a fentiek során a tehergépkocsijával a körforgalomból kihajtó vádlott a feltorlódott járműsor mögött kénytelen volt megállni, ezt azonban úgy hajtotta végre, hogy gépjárművének bal oldali sarka jelentősebb mértékben átnyúlt az ellentétes irányú forgalmi sávba.

- az ítéltábla az [55] bekezdésben foglaltakat azzal pontosítja, hogy a helyszíni szemlét folytató sértett1 törzsászlós és tanú3 főtörzsőrmester a vádlotti gépjármű feltűnését sértett5 és sértett4 jelzései alapján észlelték, és a vele szemben fogatosítandó intézkedések céljából a MOL benzinkút bekötőútjának térségéből, az úttest széléről kezdtek futva megközelíteni a velük szemben lévő, részint az ellentétes forgalmi sávban álló vádlotti tehergépjárművet, ennek során sértett1 a füves területen megkerülve a kezdetben előtte futó tanú3t, az úttest széléről átlósan az úttest közepe felé futva közelítette meg a Mercedes Sprintert.

- a rendelkezésre álló iratok tartalma és különösen a sértett6 által készített videofelvétel, valamint a szolgálati gépjármű fedélzeti kamerájának felvétele alapján az ítéltábla az [57]-[58] bekezdésében foglaltakat az alábbiak szerint pontosította, illetőleg egészítette ki.

Terhelt1 vádlott a rendőri intézkedésnek nem kívánta magát alávetni, ezért – jóllehet észlelte az úttest menetiránya szerinti baloldali, 4,6 méter szélességű forgalmi sávjának középső részén az éppen álló helyzetben lévő tehergépkocsijának szemből, futva érkező sértett1 törzssászlóst, és a mögötte mintegy 2-3 méterre, szintén az úttest baloldali forgalmi sávjában felé futó tanú3 főtörzsőrmestert – amikor az elől haladó sértett1 törzssászlós a vádlott tehergépkocsijához mintegy 5 méternyi távolságba ért – annak érdekében, hogy a helyszínről távozzon és a rendőri intézkedés alól kivonja magát – Terhelt1 vádlott nagy gázadással, jelentős motorhang kíséretében, intenzív gyorsítással a járművét megindította, balra irányuló kormánymozdulatot téve kiugrott az előtte feltorlódott járműsor mögül, és 15.08 óra körüli időben az általa vezetett 1.900 kg nettó önsúlyú tehergépkocsija sebességét folyamatosan növelve, a menetiránya szerinti baloldali forgalmi sáv mellett húzódó kiemelt szegélyű füves terület felé hajtott.

A sértettek az elütésüket oly módon tudták elkerülni, hogy észlelve a tehergépkocsi megindulását, az elől haladó sértett1 törzssászlós jobbra tartott, majd a jobboldali kiemelt padkától számítva a baloldali sávban mintegy 1,5 méterről a közvetlen közelébe érő vádlotti tehergépkocsi elől jobbra elugrott, ilyen módon a tehergépjármű mintegy fél méterrel haladt el mellette, az utóbbiakat észlelő tanú3 főtörzsőrmester pedig korábban elkezdte a jobbra történő kitérést, és a füves területen haladó tehergépkocsi nyomvonalából jobbra ki tudott futni.

Fenti közlekedése során a vádlott a tehergépjármű mozgási irányán nem változtatott, sértett1 elugrását követően a gépjárműve bal első és hátsó kerekeivel a kiemelt szegélyen keresztül a füves területre felhaladt, s azon rövid ideig úgy közlekedett, hogy a gépkocsi jobboldali első és hátsó kereke közvetlenül a kiemelt szegély mellett a baloldali forgalmi sávban haladt, majd egy jobbra irányuló kormánymozdulattal a füves területről visszatért a menetiránya szerinti baloldali forgalmi sávba.

- az ítéltábla az elsőfokú ítélet [60] és [62] bekezdésében foglaltakkal összefüggésben a valószínűsíthetőségre vonatkozó utalásokat mellőzve tényként állapítja meg, hogy a terhelt által vezetett tehergépkocsi elütési sebessége sértett1 sértett esetében 12-13 km/h, tanú3 tekintetében pedig 19-21 km/h lett volna, amennyiben a rendőrök sikeresen nem térnek ki a tehergépjármű elől.

- az ítéltábla az elsőfokú ítélet [65] bekezdésében foglaltakat azzal pontosítja, hogy amennyiben a gázolás megtörténik, azaz a rendőrök nem tudnak kitérni a gépjármű menetirányából, úgy a 8 napon túl gyógyuló, életveszélyes sérülések, illetőleg a halálos eredmény bekövetkezésének reális lehetősége csak szélsőséges esetben állt fenn, amennyiben sértett1 sértett esetében az ún. másodlagos ütközéskor a fejével, koponyájával csapódott volna a talajra, úttestre, tanú3 sértett esetében pedig, ha a tehergépkocsiról történő lecsúszás után a tehergépkocsi alá került volna.

A másodfokú bíróság a fenti bekezdésben foglaltakat a vádlott személyiségszerkezetére vonatkozó megállapításokkal egészíti ki.

A vádlott a külvilágra vetített indulati feszültséget saját magára vonatkoztatva tudatosítja, dolgozza fel, ennek érzelmi átélése a sérelem és az emiatt érzett agresszió, a bosszúvágy. Ez sok esetben színpadias robbanékonysággal járhat együtt. Spontán viszonyulásaiban az átlagnál nagyobb valószínűséggel fordul elő önző, erőszakos, belátástalan, csökönyös magatartás, énközpontú, agresszív beállítottság. Esetében nagyfokú reaktibilitás mutatkozik, fokozott készség mutatható ki a külvilágingereinek észlelésére és válaszadásra, az indulatok a kiváltó helyzetben is kifejezésre jutnak, és más hasonló helyzetben is megnyilvánulnak. A

dühödt, agresszív indulati feszültséget más, valamiképpen analóg helyzetben vezet le (ún. „acting out” személyiség).

A fenti bekezdésben foglaltakat az ítéltábla azzal is kiegészíti, hogy a vádlott a fenti közlekedési magatartásával megszegte a KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontjában, illetőleg a 25. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettségeit.

[27] A fentiek szerinti pontosításokkal és kiegészítésekkel a megállapított tényállás immár teljes egészében megalapozottá vált, az ítéltábla a fentiek szerint küszöbölte ki az elsőfokú ítélet abbéli megalapozatlanságát, hogy a megállapított tényállás kisebb fokban felderítetlen volt, és ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával, így a tényállás immár mentes a Be. 592. § (2) bekezdésében írt hibáktól és hiányosságoktól, erre figyelemmel az ítéltábla a Be. 593. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a helyesbített és kiegészített tényállás alapján bírálta felül.

[28] A megalapozott tényállásból az elsőfokon eljáró bíróság helytállóan vont következtetést a terhelt vonatkozásában a büntetőjogi felelősség megállapíthatóságára, az ítéltábla részben eltérő indokok mentén a vádlott által megvalósított bűncselekmények jogi minősítését is megalapozottnak találta, egyúttal az V. és VI. tényállási pontokban nem osztotta az ezekkel összefüggő ügyész jogi álláspontot.

[29] A fellebbezési főügyészség érvelése szerint a terhelt nem csupán azt észlelte, hogy kidöntötte az útírányt jelző táblákat, hanem azt is, hogy ezen magatartása a közlekedés egyéb résztvevői számára veszélyt hordoz, ugyanis emiatt a személyi sérülés reális veszélye fennállt, azaz a terheltet objektív megállási és meggyőződési kötelezettség terhelte, amelynek közömbössége folytán szándékosan nem tett eleget.

[30] Az ítéltábla álláspontja szerint a fenti jogértelmezése során az ügyészség megengedhetetlenül tág körben értelmezte a közlekedési baleset fogalmát.

A cserbenhagyás vétségének megállapítása szempontjából a „baleset” fogalmán nem csupán a testi sérülést, halált vagy anyagi kárt eredményező szerencsétlenséget kell érteni, hanem a közlekedés körében bekövetkezett olyan eseményt is, amely közvetlen veszélyhelyzetet idéz elő, s amelynek – az elkövető által is felmérten – a hatókörében egy vagy több személy tartózkodik.

A jogszabály a kizárólag a biztosítási érdekek szolgálatában, a csupán anyagi kárt okozó cselekmények esetén a megállási, várakozási és értesítési kötelezettség elmulasztását nem tekinti olyan súlyos jogsértésnek, amely ezen bűncselekmény vonatkozásában az elkövető büntetőjogi felelősségét megalapozná.

A cserbenhagyás vétsége a bűncselekmény tiszta mulasztási jellegéből következően kizárólag szándékosan követhető el, a bűnösség megállapításának a feltétele, hogy az elkövető a büntetőjogi bizonyosság erejével megállapíthatóan **észlelje magát a közlekedési balesetet, felismerje az ebből folyóan rá háruló kötelezettségeket**, nevezetesen, hogy az adott esetben a járművével meg kell állnia és meg kell győződnie arról, hogy van-e segítségre szoruló személy, és mindezek ismeretében szándékosan kell elmulasztania az őt terhelő kötelezettség teljesítését.

A jelen ügyben megállapított tényállásból következően a vádlott ugyan egyértelműen észlelte, hogy a terelőszigeten haladva nagyobb számú terelőtáblát kidöntött, semmilyen módon nem

igazolt azonban, hogy az ekkori szembeforgalom tényével tisztában lett volna, a német rendszámú Toyota Avensis típusú személygépkocsi közlekedését felmérte volna, és észlelte egyáltalán legalább egy terelőtábla fenti járműnek csapódását. Az ezzel összefüggő konzekvens vádlotti védekezés megdöntéséhez nem álltak rendelkezésre hitelt érdemlő és releváns bizonyítékok.

Önmagában annak megállapítása, hogy a terhelti magatartás általánosságban a közlekedés további résztvevői számára veszélyt hordozott, és az esetlegesen ellenirányú forgalom résztvevői számára absztrakt veszélyt jelentett, nem egyenlő és nem is azonosítható azzal a közlekedési szituációval, amelyben az elkövető konkrétan észleli a közlekedési magatartásával okozati összefüggésben bekövetkező közlekedési balesetet.

Fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság osztotta a törvényszék jogi álláspontját az ítéleti tényállás V. pontjával összefüggésben.

[31] Az ítéleti tényállás VI. pontjában rögzített eseményekkel összefüggésben legfőbb irányát tekintve a másodfokú bíróság is egyetértett az elsőbírői végkövetkeztetéssel.

[32] Az elsőfokú bíróságnak az egyesített igazságügyi orvos- és műszaki szakértői vélemény szakmai ténymegállapításain alapuló, javarészt helytállónak minősíthető baleseti szituáció elemzésében egyértelműen arra az álláspontra jutott, hogy a vádlott az általa vezetett tehergépkocsival nem a rendőrök elütése szándékával, hanem azért haladt fel a baloldali padkára, mert a fekete Peugeot gépkocsit éppen kikerülő ezüstszürke Opelt másként nem tudta volna megelőzni. Ebbéli meggyőződését a törvényszék elsősorban az általa felhívott három tanúvallomás tartalmára, továbbá a sértett6 által készített kamerafelvétel, illetőleg a fedélzeti kamera által készített felvétel által rögzítettekre alapította. Mint azonban arra már az ítéltábla korábban hivatkozott, a három tanú közül kizárólag sértett5 tett egy önmaga által is relativizált nyilatkozatot, amely szerint – ahogyan ő látta – a balesetes Peugeot kikerülését végző jármű mellett a vádlott tehergépkocsijával csak úgy tudott volna elhaladni, ha felhalad a baloldali útpadkára.

Ez utóbbi körülményt azonban mind a sértett6 által rögzített kamerafelvétel által szolgáltatott bizonyítékok, mind pedig a helyszín paraméterei, az adott közlekedési szituációban elhelyezkedő, illetőleg haladó járművek egymáshoz viszonyított helyzete és konkrétan a vádlotti manőver tényleges lefolyása is megfelelően cáfolja.

[33] A rendelkezésre álló mobiltelefon felvételen jól látható, hogy a balesetes Peugeot a vádlotti tehergépkocsi haladási irányát tekintve jobboldali forgalmi sávban milyen térbeli helyzetben áll, a mögötte feltorlódott járművek közül egy ezüstszürke Opel araszolva kísérel meg a közvetlen közelében elhaladni a belváros irányába, azonban észlelhetően a közben megindított vádlotti manőver hatására ezen haladását félbeszakítja, és a Peugeot 207 gépjármű bal oldali orra magasságában megáll, miközben a Mercedes Sprinter a jobboldali füves területen keresztül végrehajtja a manőverét. Utóbbi ekkori elhaladása során is jól észlelhető a felvételen, hogy az ismeretlen és éppen megálló ezüstszürke Opel mellett jelentős oldaltávolság tartásával, a baloldali forgalmi sávban több méteres sáv szélességet szabadon hagyva haladt a kiemelt szegély felé, illetőleg a füves területen a terhelti gépjármű.

Mindezen tényeket a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok, a helyszíni szemle adatai, a helyszínrajzon rögzítettek is megfelelően alátámasztják, a Peugeot 207 típusú személygépkocsi átlósan úgy helyezkedett el a vádlotti tehergépkocsi menetiránya szerinti jobboldali sávban keresztben, hogy annak baloldali eleje az 5,1 méter szélességű forgalmi sáv

szélétől 4,5 méterre, az úttest képzeletbeli felezővonalától pedig 60 cm-re helyezkedett el, az ezüstszerű Opel, rendkívül kis oldaltávolsággal a közvetlen közelében úgy kívánt elhaladni, illetőleg olyan módon állt meg, hogy a legfeljebb 1,6 méter szélességű jármű az ellentétes irányú, 4,6 méter szélességű forgalmi sávból legfeljebb 1,5-1,6 méternyi helyet foglalt el, a vádlott számára – miután ezen eseménysor folyamán ellenirányú járműközlekedés nem volt – mintegy 3 méternyi szélességű útszakasz állt rendelkezésre a menetiránya szerinti bal oldalon ahhoz, hogy a helyszínről elmeneküljön. Tény, hogy egy sötétszínű gépjármű az ellentétes irányba már elhaladt és a közeli körforgalomba való bekapcsolódás szándékával várakozott annak torkolatánál, a vádlottnak így az előtte araszoló ezüstszerű Opel és az ellenkező irányban mellette már elhaladt sötétszínű jármű között kellett elhaladnia, ez azonban a közlekedési manőverének végrehajtását érdemben nem befolyásolta, nem zárható ki, miszerint a vádlott döntötte el, hogy a fenti körülmények között balra kormányozva az ezüstszerű Opel mellett nagyon komoly oldaltávolsággal az útpadka felé halad.

Konkrétan az utóbbi körülményekkel kapcsolatban tehát az ítéltábla nem fogadta el az elsőbírői álláspontot a baloldali füves területre történt felhaladás motivációjával, okaival kapcsolatban.

[34] A másodfokú bíróság is vizsgálta a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az ezen tényállási pontban a vád tárgyát képező vádlotti manőver konkrét lefolyását, előzményeit, körülményeit, a külvilágban megnyilvánuló körülményekből levonható következtetéseket az aktuális vádlotti tudattartalommal összefüggésben.

Fentiek szerint két különböző, jogi relevanciával is bíró baleseti, illetőleg lefolyási mechanizmus is vázolható.

Az egyik szerint a vádlott az adott közlekedési szituációban a menetiránya szerinti jobboldali sávban állva nulláról olyan nagy gázadással, egyben balra irányuló kormánymanőverrel, az intenzív és a maximális közötti járműgyorsítással indította el a járművét a helyszínről való minél előbbi elmenekülés érdekében, s egyúttal olyan módon lavírozott a vele azonos irányban előtte haladó ezüstszerű Opel és az ellentétes irányban mellette már elhaladt, de a körforgalomba behaladásra várakozó sötétszínű jármű között, hogy a járműve irányításának nem volt feltétlen ura, és megpróbálván adaptálódni a helyszínen kialakuló viszonyokhoz, nem tudta az elindulása meredekségét, haladásának a használt útvonal tengelyéhez képesti eltérési szögét felmérni, s ezért nem az előtte az elhaladást biztosító módon szabad baloldali forgalmi sávban, hanem részben a füves útmelletti területre felhajtva próbált menekülni.

A másik lehetséges verzió szerint éppen azért nem vette igénybe a menetiránya szerinti baloldali sávból a többi közlekedő által szabadon hagyott mintegy 3 méteres szélességű sávrészt az elmeneküléshez, mert azon előtte keresztben, az úttest baloldali forgalmi sávjának széléről annak közepe felé irányuló mozgással átlós irányban feléje futott az általa is felismerten vele szemben intézkedni kívánó két rendőr, akiknek közeledése észlelésekor – az emberi reakcióidőből és a tehergépkocsi műszaki tulajdonságaiból is következően – még legalább 10 méterre volt az elől haladó sértettl törzszászlóhoz, amikor elhatározta a balra irányuló elkerülő kormánymanőverével történő elindulást.

Elvárható volt, hogy adott közlekedési helyzetben fentieket észlelve a vádlott ne indítsa meg a tehergépkocsiját, az is tény azonban, hogy a vádlott által a fenti módon létrehozott közvetlen veszélyhelyzetben a rendőrök az éppen elfoglalt térbeli helyzetükben mindketten jobbra menekültek, így éppenhogyan csak el tudták kerülni az elütésüket, illetőleg elgázolásukat.

Mindkét fenti verzió esetében érvényes megállapítás, hogy a vádlott által vezetett tehergépkocsi csaknem teljes mértékben felhaladt a kiemelt padkán keresztül a füves részre, kizárólag a jármű jobboldali kerekei haladtak közvetlenül a szegély mellett, a tehergépkocsi

baloldali forgalmi sávból való kitérése tehát jelentős mértékű volt, a terhelti tehergépkocsi a rendelkezésre álló adatok szerint szabályos ívet futott le, előbb enyhén balra, majd enyhén jobbra irányuló mozgást végzett, a vádlott a rendőrök veszélyes közelségbe kerülése, valamint az elugrásuk, kimenekülésük során sem húzta nagyobb mértékben rájuk a kormányt.

Az utóbbi verzió esetében a vádlott el kívánta kerülni a rendőrök akár emberi élet kioltásával is együtt járó elütését.

[35] A vádlott terhére rótt valamennyi bűncselekménnyel így az ítéleti tényállás VI. pontjában rögzített eseménysorral kapcsolatban is aggálytalanul megállapítható, hogy a terhelti közlekedési szabályszegések szándékos jellegűek voltak, Terhelt1 az adott szituációkban felismerte, hogy a KRESZ általános és tételes rendelkezései tőle milyen magatartás tanúsítását várják el, a számára előírt normatív szabályokkal tisztában volt, tudata átfogta, hogy az általa tanúsított magatartás szemben áll a közúti közlekedés szabályaival, mindezek ellenére tudatosan szegte meg ezeket, korlátozott felismerési képessége birtokában is átlátta, hogy a mások veszélyeztetésének általános tilalmát a cselekményeivel súlyosan megsérti.

Egyenes szándékú szabályszegő magatartásával a VI. tényállási pont esetében is olyan helyzetet teremtett, amikor a mások élete, testi épsége, egészsége sérelmének a reális veszélye határozott és külsőleg is felismerhető formában, egyes személyekhez és meghatározott közlekedési szituációkhoz kapcsolódva közvetlenül jelentkezett.

[36] A veszélyhelyzet létrehozására irányuló egyenes szándék esetében az elkövető mindig felismeri, hogy a veszélyhelyzeten túlmenően további káros következmények is létrejöhetnek, a közvetlen veszélyhelyzetbe hozott személy vagy személyek meghalhatnak vagy testi sérülést szenvedhetnek, erre nézve azonban a szándéka sem egyenes, sem eshetőleges vonatkozásban nem terjed ki, mert bízik abban, hogy az általa elindított oksági folyamat magának a veszélyhelyzetnek a létrejötténél megreked, és az tovább nem fejlődik. Ez a bizakodás alapulhat a saját ügyességében, a vezetői jártasságán és tapasztalatain alapuló hitén, a járműve műszaki tulajdonságaiban való bizakodásban, a veszélyeztetett személyek lélekjelenlétének, elhárító magatartásának a feltételezésén vagy egyéb konkrét, megalapozott körülményen. Utóbbi esetben – amennyiben a veszélyeztetett személy meghal vagy megsérül, utóbbi körülmények tekintetében legfeljebb az elkövető tudatos gondatlansága ismerhető fel.

Ha viszont az elkövető szándéka átfogja a halál vagy testi sértés bekövetkezését, s ezen következmények ismeretében a súlyosabb eredményt kívánja vagy ebbe belenyugszik, nem közúti veszélyeztetés, hanem az eredménye szerint minősülő élet, testi épség elleni bűncselekmény állapítandó meg, amely utóbbi esetekben maga a jármű csupán eszköze a szándékos bűncselekmény véghezvitelének, amiként erre az elsőfokon eljáró bíróság is helyesen hivatkozott.

[37] A szándékos közúti veszélyeztetés azonban nem csak egyenes, hanem eshetőleges szándékkal is megvalósulhat, amely esetben az elkövető nem kívánja magának a veszélyhelyzetnek a bekövetkezését, csupán belenyugszik annak létrejöttébe.

[38] A jogdogmatikai elvek figyelembevételével elsődlegesen abban a kérdésben kell állást foglalni, hogy az elkövetőt sértési vagy veszélyeztetési szándék vezette-e. Ekörben a bűncselekmények jogi minősítése szempontjából annak van jelentősége, hogy az elkövető szándékának mi az alapvető jellege, a cselekmény sértési szándékból történt-e vagy pedig a

közúti közlekedésre vonatkozó szabályok szándékos megsértése folytán a veszélyhelyzet szándékos előidézésére irányult-e.

[39] Jelen ügy VI. tényállási pontjában rögzített cselekmény kapcsán az állapítható meg aggálytalanul, hogy a terhelt egyenes szándékkal szegte meg a rá irányadó közlekedési szabályokat, azonban a rendelkezésre álló bizonyítékok, adatok, tények, körülmények nem minden kétséget kizáró módon, de a bizonyossággal határos valószínűséggel azirányba mutatnak, hogy a vádlott aktuális tudattartalmát nem a közvetlen veszélyhelyzet előidézésére irányuló egyenes szándék jellemezte, azaz nem kívánta kifejezetten a veszélyhelyzet létrejöttét, magatartásának célja nem pontosan erre irányult, és a tudatos szabályszegése nem ennek az elérése érdekében történt, hanem az adott közlekedési szituációban, a mindenáron való hazaérkezés, helyszínről való elmenekülés szándékától vezettetve annak ellenére cselekedett a tényállásban rögzített módon, hogy felismerte, miszerint a szándékos KRESZ szabályszegő magatartásának tanúsítása mások életét, testi épségét közvetlen veszélybe hozza. Azaz a közvetlen veszélyhelyzet kialakítása vonatkozásában a terhelt eshetőleges szándékára vont következtetést tartalmazó megközelítés írja le leginkább pontosan a vádlott aktuális tudattartalmát. Utóbbi mellett szól az is, hogy a terhelt a veszélyhelyzet szándékos előidézését nem mint célcselekményt, hanem mint eszközcselekményt valósította meg, és a veszélyeztetés a célja elérésének, a helyszínről minél előbb történő elmenekülésnek a kockázataként jelent meg.

[40] A Btk. 234. § (2) bekezdés c) pontjában szabályozott minősített eset vonatkozásában a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítható tények abba az irányba mutatnak, hogy az adott szituációban a fennálló konkrét körülmények között a rendkívül veszélyes közlekedési cselekménysorozatot megvalósító, de forgalmi okokból ismételten megállni kényszerülő vádlott eredményesen mérte fel, hogy az általa előrelátható veszélyhelyzeten túlmenően a rendőrökkel szembeni elhaladásának további káros következményei is lehetnek, a közvetlen veszélyhelyzetbe hozott személyek akár meghalhatnak vagy testi sérüléseket szenvedhetnek, elsősorban azonban a saját ügyességében, a vezetői jártasságában, az ezzel kapcsolatos tapasztalataiban bízva és a veszélyeztetett személyek megfelelő elhárító magatartását feltételezve abban bízott, hogy az általa kialakított veszélyhelyzet a pusztá kialakulásával meg is reked, és nem fejlődik tovább.

Egységes az ítélkezési gyakorlat abban, hogy a terhelt által hivatalos személyisérelmére megvalósított bűncselekmények helyes minősítése körében – nevezetesen annak eldöntése során, hogy a terhelt szándékos közlekedési szabályszegő magatartása megvalósítja-e az emberölés bűntettének kísérletét – annak van kiemelt jelentősége, hogy a terhelt tudatára, érzelmi viszonyulására, annak megnyilvánulási formáira vonatkozóan az adott ügyben konkrétan milyen megállapítható tényekre vonható le következtetés, mindig az e tárgykörben feltárt tények képezik a helyes jogi következtetés alapját.

A terhelt elkövetéskori tudattartalmára nyilvánvalóan nem önmagában az utóbb tett nyilatkozataiból, későbbi védekezéséből, hanem az elkövetés valamennyi alanyi és tárgyi körülményéből lehet megfelelő következtetéseket levonni.

Nem tárható fel egyetlen megalapozott bizonyíték, így ítéleti bizonyossággal sem állapítható meg, miszerint a vádlott a tényállásban rögzített magatartásával az intézkedő rendőrök életét egyenes szándékkal kívánta volna olyan veszélyhelyzetbe hozni, amellyel összefüggésben a halálos eredmény bekövetkezésének lehetősége konkrétan tudatosodott benne és az eziránti közömbösséggel, semleges érzelmi viszonyulással, az előre látott halálos eredménybe

beletörődve hajtotta volna végre cselekményét, az utóbbival kapcsolatos ügyészi jogi álláspontot a másodfokú bíróság sem osztotta.

[41] A fentiekén túlmenően az is megállapítható volt a másodfokú felülbírálat során, hogy az ítéleti tényállás VII. pontjában rögzített terhelti magatartást az elsőfokon eljáró bíróság törvényesen minősítette az 1 rb folytatólagosan elkövetett közúti veszélyeztetés időben utolsó részecselekményének, az ezzel kapcsolatos ténybeli és jogi indokolás azonban pontosításra szorult.

A fentebb már indokoltak szerint az ilyen típusú közlekedési szituációkban határozottan és egyértelműen kell állást foglalni abban a kérdésben, hogy az elkövetőt materiális sértő vagy veszélyeztető szándék vezette-e, erre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú ítélet [172] bekezdés utolsó mondatában foglaltakat azzal pontosítja, miszerint a vádlott ... az egyébként elkerülhető baleset **közvetlen veszélyhelyzet kialakulásában megnyilvánuló** következményeivel mit sem törődve, sebességét folyamatosan növelve, mintegy 43-46 km-es sebességgel ütközött az Opel Insignia típusú személygépkocsinak.

Utóbbihoz kapcsolódóan az elsőfokú ítélet jogi indokolásából, a [221] bekezdés utolsó előtti megelőző mondatából az ítéltábla mellőzi az azzal kapcsolatos megállapítást, miszerint a vádlott belenyugodott abba, hogy a járművek ütközése következtében a személygépkocsiban tartózkodók sérülést szenvedhetnek, ehelyett pedig azt a megállapítást teszi, miszerint a terhelt belenyugodott abba, hogy az ütközés következtében közvetlen veszélybe kerül a személygépkocsiban tartózkodók élete, testi épsége, egészsége.

[42] A büntetés kiszabása körében az ítéltábla is figyelemmel volt az elsőfokú bíróság által helytállóan feltárt bűnösségi és büntetéskiszabási tényezőkre, további súlyosító körülményként kellett azonban figyelembe venni a joghátrány alkalmazásánál azt aényt, hogy a vádlott a legalapvetőbb közlekedési rendelkezéseket sorozatosan, kirívóan durva módon sértette meg, az általa létrehozott több közvetlen veszélyhelyzettel összefüggésben nagyobb számú sértett került közvetlen életveszélybe, továbbá jelentős súlyosító nyomaték al bír az a körülmény is, hogy bűncselekményeivel a terhelt összességében jelentős összegű kárt okozott.

Osztotta az ítéltábla a fellebbviteli főügyészségi érvelést tekintetben, hogy a büntetéskiszabás során az elsőfokon eljáró bíróság eltúlzott jelentőséget tulajdonított a terhelt javára értékelhető enyhítő körülményeknek, a kóros elmeállapotának kivételével a javára írható összes többi enyhítő tényező alkalmatlan a rendkívüli nyomatékú súlyosító körülmények legcsekélyebb ellensúlyozására is, a vádlott terhére rótt cselekménysorozat összességében olyan kirívó tárgyi súlyú és oly mértékben veszélyes a társadalomra, különösen a közlekedésben szabályosan résztvevő többi járművezetőre és az utasaikra, amely szükségessé teszi a vádlottal szemben a törvény szigorának alkalmazását. A terhelt alanyi oldalát érintő nagyjelentőségű enyhítő körülmény nélkül a fentiekre figyelemmel a vádlottal szemben a halmazati büntetési tétel teljes kimerítésével, annak felső határa körüli szabadságvesztés kiszabása lenne indokolt, a vádlott kóros elmeállapotára figyelemmel azonban jelentős mértékű enyhítés útján a másodfokon eljáró bíróság az irányadó büntetési tételkeret középértékéhez közelítő tartamú szabadságvesztés alkalmazásával látta elérhetőnek a büntetési célokat, egy ilyen tartalmú büntetési tartam mutatkozott arányosnak a vádlott terhére megállapított bűncselekmények tárgyi súlyával, az elkövető és a tettsorozat társadalomra veszélyességével, a terhelti bűnösség fokával és az egyéb büntetéskiszabási körülményekkel, az elsőfokú bíróság által figyelembe vett, illetőleg a másodfokú bíróság által

értékelt további súlyosító körülmények nyomatékára figyelemmel az elsőfokon kiszabott büntetés enyhítésére irányuló védelmi fellebbezést a másodfokú bíróság alaptalannak ítélte.

[43] A fentiekre figyelemmel a Győri Ítéltábla az előterjesztett fellebbezéseket a Be. 600. § (1) bekezdés b) pontja szerinti fellebbviteli tárgyalás keretében elbírálv, a törvényszék jogorvoslati kérelmekkel támadott ügydöntő határozatát az alkalmazott joghátrány tekintetében a fentiek szerint a Be. 606. § (1) bekezdésében foglaltak alapján megváltoztatta, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkezéseit – miután azok törvényesek és megalapozottak – a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Győr, 2025. június 12.

Dr. Zólyomi Csilla s.k.
a tanács elnöke

Dr. Németh Balázs s.k.
előadó bíró

Dr. Papp Krisztina s.k.
bíró

Záradék:

Ez az ítélet és ezáltal a Veszprémi Törvényszék 2024. november 28. napján kelt, 17.B.86/2023/48. számú ítéletének meg nem változtatott része a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2025. június 12.

Dr. Zólyomi Csilla s.k.
a tanács elnöke